

Rekenkamercommissie
Den Helder

Jaarverslag 2021 en onderzoeksplan 2022

1 september 2022

Inhoud

Inleiding:	2
Missie en Werkwijze:	3
Jaarverslag 2021:	5
- quickscan gevolgen Coronacrisis	6
- onderzoek (quickscan) duurzaamheidsbeleid	6
- onderzoek naar het subsidiebeleid	7
- onderzoek naar praktijk Wet openbaarheid van bestuur	7
- financiële verantwoording 2021	8
Onderzoeksplan RKC voor het jaar 2022:	9
Begroting RKC 2022:	10

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de Rekenkamercommissie Den Helder (hierna: RKC). Dit is het jaarverslag 2021, gecombineerd met het onderzoeksplan 2022.

De rekenkamercommissie heeft op grond van artikel 182 van de Gemeentewet de taak om het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur te onderzoeken op doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid. In de praktijk maakt het onderzoek naar de rechtmatigheid van het gevoerde beleid en de daarbij behorende uitgaven deel uit van de controle en rapportage van de door de gemeenteraad daarvoor benoemde accountant.

De RKC richt zich primair op het onderzoeken van de doeltreffendheid en de doelmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid.

Daar wordt door de RKC invulling aan gegeven door het uitvoeren van met name ex post onderzoek. Hiervoor stelt de RKC een centrale onderzoeksvraag op met daarbij behorende deelvragen. Daarna wordt, op basis van een offerte-uitvraag, een onderzoeksbureau geselecteerd. Samen met de onderzoekers van het bureau voert de RKC vervolgens het onderzoek uit.

Het concept-onderzoeksrapport wordt voorgelegd voor ambtelijk wederhoor en gaat daarna naar het college voor een bestuurlijke reactie. Samen met deze reactie wordt het rapport aan de gemeenteraad van Den Helder gepresenteerd. Desgewenst kan de RKC ook een z.g. rekenkamerbrief uitbrengen. Dat gebeurt in de regel naar aanleiding van een zogenoemde Quick-scan of beknopt onderzoek waarmee relatief snel kan worden ingespeeld op de actualiteit als die daar aanleiding toe geeft.

De werkzaamheden van de RKC dragen bij aan de controlerende en kaderstellende taak van de gemeenteraad ten aanzien van de uitvoering van het gemeentelijke beleid door het college van burgemeester en wethouders.

Voor meer informatie over hoe de RKC haar taak vormgeeft verwijzen wij naar het document 'Missie en werkwijze' uit december 2014 op de website van de gemeente Den Helder. De RKC heeft recent een korte animatie op haar website gezet waarin de procedure en werkwijze van de RKC eenvoudig worden weergegeven.

In dit jaarverslag wordt eerst de werkwijze van de RKC gedurende het jaar 2021 beschreven. Als zodanig wordt ingegaan op:

- missie;
- samenstelling;
- bijeenkomsten;
- onderzoeken;
- financiën.

Tenslotte wordt het onderzoeksplan van de RKC voor het jaar 2022 behandeld en komt de daarbij behorende begroting aan de orde.

Missie en werkwijze

De missie van de Rekenkamercommissie Den Helder luidt als volgt: *“De Rekenkamercommissie Den Helder wil met een open, positief-kritische houding, zorgvuldig en gedegen onderzoek doen. Op deze manier wil zij leer- en verbeterprocessen stimuleren en daarmee bijdragen aan het verbeteren van het bestuur en de organisatie van de gemeente, in het belang van de inwoners van Den Helder.”*

Samenstelling

De RKC bestaat conform de ‘Verordening op de Rekenkamercommissie Den Helder 2014’ uit drie externe leden. Voor dit model is gekozen omdat Den Helder een professionele en deskundige rekenkamercommissie voorstaat, met inbreng van buiten het gemeentelijk circuit. Dit vanwege enerzijds de toegevoegde kennis en kunde en anderzijds de waarborging van het varen van een eigen, onafhankelijke, koers.

Het werk van de RKC kenmerkt zich door objectiviteit en onafhankelijkheid, dat wil zeggen onpartijdig en niet vooringenomen. De RKC werkt primair voor de gemeenteraad, maar niet in opdracht van de gemeenteraad. De RKC opereert onafhankelijk zowel ten opzichte van raad, college van burgemeester en wethouders en ambtelijke organisatie als ten opzichte van burgers, bedrijven en instellingen van Den Helder.

De huidige leden zijn:

- Dhr. M.E. (Marcel) van den Heuvel (voorzitter);
- Mevr. S. (Simone) Bremer-Dijkhuis (lid, plv. voorzitter);
- Dhr. G. (Geert) Mos (lid)

De leden zijn door de gemeenteraad benoemd voor een periode van drie jaar. Op voordracht van de RKC kunnen zij één keer worden herbenoemd voor een aansluitende periode van drie jaar.

Lid	Benoeming	Herbenoeming	Einde termijn
Mevr. S. Bremer-Dijkhuis	06-09-2017	Ja	06-09-2023
Dhr. M.E. van den Heuvel MDR	06-03-2018	Ja	06-03-2024
Dhr. G. Mos	24-06-2019	Ja	24-06-2025

In de tabel hierboven is het rooster van benoemen, herbenoemen en aftreden van de leden van de RKC

Ambtelijke ondersteuning

De RKC wordt ambtelijk ondersteund door haar eigen secretaris. Vanaf eind november 2018 is John Hagens de ambtelijk secretaris van de RKC. Naar verwachting zal John Hagens medio 2022 met pensioen gaan.

Lidmaatschap NVRR

De RKC is lid van de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers & Rekenkamercommissies (NVRR). Als lid van deze vereniging kunnen wij jaarlijks gebruik maken van de mogelijkheid om deel te nemen aan de onderzoeken die door de vereniging worden ingesteld.

Jaarverslag 2021

Gedurende het jaar 2021 is de RKC in totaal tien maal in vergadering bijeen geweest. Vanwege de coronapandemie en de beperkende overheidsmaatregelen die daarvan het gevolg waren vonden de vergaderingen voornamelijk langs digitale weg plaats.

De vergaderdata in 2021 waren:

- woensdag 13 januari
- woensdag 10 februari
- woensdag 10 maart
- donderdag 22 april
- woensdag 12 mei
- woensdag 9 juni
- woensdag 25 augustus
- woensdag 15 september
- woensdag 13 oktober
- donderdag 9 december

Jaarlijks bespreekt de RKC de door haar uitgevoerde onderzoeken, haar eigen functioneren en het onderzoeksplan voor het komende jaar tijdens een heisessie. Als gevolg van de coronapandemie heeft de RKC helaas af moeten zien van het organiseren van een heisessie. Maar de RKC is wel eenmaal fysiek bijeen geweest om met elkaar te spreken over het eigen functioneren en de onderzoeksplannen voor 2022.

De RKC heeft ondanks de coronapandemie in het jaar 2021 toch kans gezien een reeks onderzoeksrapporten aan de gemeenteraad van Den Helder te presenteren. De RKC plaatst haar onderzoeken/rekenkamerbrieven op de website van gemeente Den Helder [https://www.denhelder.nl/Onderwerpen/Bestuur en organisatie/Rekenkamercommissie/Publicaties en links](https://www.denhelder.nl/Onderwerpen/Bestuur_en_organisatie/Rekenkamercommissie/Publicaties_en_links)

1. Quickscan gevolgen Coronacrisis voor de gemeente Den Helder (Afgerond in 2021)
2. Onderzoek (Quickscan) duurzaamheidsbeleid Den Helder (Afgerond in 2021)
3. Onderzoek naar het subsidiebeleid van de gemeente Den Helder (Afronding in 2022)
4. Onderzoek naar praktijk Wet openbaarheid van bestuur (Afronding in 2022)

Quickscan gevolgen coronacrisis voor de gemeente Den Helder

In december 2020 heeft de RKC het onderzoeksbureau BMC gevraagd een quickscan te doen naar de mogelijke gevolgen, risico's en kansen van de coronacrisis voor de gemeente op acht verschillende sectoren en dit in een rekenkamerbrief uiteen te zetten. De RKC was vanuit de oriëntatie op doelmatigheid, doeltreffendheid en rechtmatigheid benieuwd naar de gevolgen van de coronacrisis voor het beleid van de gemeente Den Helder op verschillende terreinen. Op 9 april 2021 heeft de RKC de rekenkamerbrief 'Over de gevolgen van de coronacrisis voor Den Helder' met bijlagen en een aanbiedingsbrief naar alle raadsleden gestuurd. In de rekenkamerbrief worden de volgende aandachtspunten aangedragen: stel vaker inhoudelijke en financiële kaders en prioriteiten, betrek inwoners uit Den Helder bij het democratisch proces via digitale besluitvorming, heb oog voor de behoeften van jongeren, stuur op behoud van werkgelegenheid voor jongeren en help bij het zoeken van werk of stage, wees dienstbaar naar ondernemers uit Den Helder, experimenteer en maak het mogelijk bepaalde regelgeving (tijdelijk) los te laten, blijf bouwen en heb oog voor doelgroepen en hun behoeften.

Onderzoek (quickscan) duurzaamheidsbeleid Den Helder

De RKC heeft middels een quickscan onderzocht of het duurzaamheidsbeleid van de gemeente doelmatig en efficiënt is vormgegeven en of de gestelde ambities en doelstellingen binnen bereik zijn. In het jaar 2020 is aan het bureau SME opdracht verstrekt tot het uitvoeren van het onderzoek. Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van de volgende hoofdvraag: Hoe succesvol is het duurzaamheidsbeleid van de gemeente Den Helder? Hoe is de uitvoering van het duurzaamheidsbeleid in de gemeente Den Helder inhoudelijk vormgegeven en is deze uitvoering effectief? De RKC heeft in augustus 2021 het volledige rapport en de beknopte weergave aan de raad aangeboden. Op 6 september 2021 heeft de raad unaniem besloten de bevindingen en conclusies zoals die door de RKC in het eindrapport zijn beschreven te onderschrijven en de vijf aanbevelingen zoals de RKC deze in het eindrapport zijn verstrekt over te nemen. Deze aanbevelingen luiden onder andere: Maak een duurzaamheidsagenda voor de vijf thema's, belast een coördinerend wethouder met de portefeuille duurzaamheid, waarbij duurzaamheid breder wordt opgevat dan de energietransitie en pak als gemeente de regie en kijk waar samenwerking voor versnelling kan zorgen.

Onderzoek naar het subsidiebeleid van de gemeente Den Helder (Afronding in 2022)

De RKC heeft op 14 mei 2021 het bureau B&A opdracht gegeven tot een onderzoek naar het subsidiebeleid van de gemeente Den Helder. Doel van de RKC is middels dit onderzoek voor de raad inzichtelijk te maken in hoeverre de gemeente Den Helder ervoor zorgt dat de subsidies die ze verstrekt doeltreffend en doelmatig zijn. Daartoe is in dit onderzoek bijvoorbeeld nagegaan wat de omvang van de subsidies is en welke maatschappelijke doelen daarmee worden nagestreefd en op welke wijze de sturing en controle op het subsidiebeleid door de gemeenteraad plaatsvindt. Het onderzoek heeft geleid tot de volgende hoofdconclusie: de gemeente heeft, met het verstrekken van subsidies, onvoldoende zicht op het realiseren van maatschappelijke doelen bij de meeste verstrekte subsidies en de raad kan de controlerende taak niet goed uitvoeren. Het rapport is op 13 juni 2022 aangeboden aan de raad. De raad heeft op 13 juni 2022 unaniem besloten de conclusies zoals die door de RKC in het eindrapport zijn gesteld te onderschrijven en deze aanbevelingen uit te voeren, waarbij is besloten de eerste evaluatie plaats te laten vinden twee jaar na invoering van de aanbevelingen uit het rapport van de RKC.

Onderzoek naar praktijk Wet openbaarheid van bestuur (Afronding in 2022)

In 2021 heeft de RKC zich aangemeld voor het NVRR DoeMee-onderzoek naar de toepassing van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) door decentrale overheden. Dit onderzoek is uitgevoerd door Pro Facto. In totaal hebben 93 decentrale overheden meegewerkt aan het onderzoek. Onderzocht is hoe decentrale overheden vorm geven aan de afhandeling van Wob-verzoeken, in hoeverre dit rechtmatig gebeurt, hoe hier verantwoording over wordt afgelegd, op welke wijze de actieve openbaarmaking is geregeld en hoe dat zich verhoudt tot de eisen die de Wet open overheid (Woo) vanaf 1 mei 2022 gaat stellen. De onderzoeksbevindingen voor Den Helder zijn verzameld in een factsheet en na afloop van het NVRR DoeMee-onderzoek aan de RKC verstrekt. Het onderzoek is ten behoeve van het vormen van een algemeen beeld van de uitvoering van de Wob door de gemeenten uitgevoerd. De uitvoering van de Wob door Den Helder zelf is in het NVRR-onderzoek dan ook niet geanalyseerd. De RKC heeft Pro Facto gevraagd om, aan de hand van de over Den Helder verzamelde informatie, een onderzoeksrapportage op te stellen dat voorziet in een op Den Helder toegesneden analyse van de informatie die in het kader van het NVRR DoeMee-onderzoek is verzameld. De werkwijze van Den Helder wordt vergeleken met de bevindingen uit het NVRR DoeMee-onderzoek en de eisen van de Woo. Naar verwachting wordt het onderzoek in 2022 afgerond.

Financiële verantwoording 2021

Jaarrekening 2021 Rekenkamercommissie Den Helder			
Bedragen in euro's (€)		Begroting	Werkelijk
A	Onkostenvergoedingen en vergaderkosten	€ 15.000	€ 12.208
B	Deskundigheidsbevordering (incl. congressen, bijeenkomsten, etc.)	€ 1.250	€ 1.600
C	Lidmaatschappen, abonnementen	€ 750	€ 630
D	Onvoorzien	€ 1.000	€ 0
E	Externe ondersteuning (Kosten onderzoeksbureaus)	€ 46.900	€ 36.910
Bedragen totaal in euro's (€)		€ 64.900	€ 51.348

De RKC is met betrekking tot haar kosten en uitgaven ook dit jaar binnen het beschikbare budget van € 64.900,- gebleven.

Ook dit jaar constateert de RKC dat men name de kosten voor het inhuren van onderzoekers en onderzoeksbureaus een stijgende lijn laat zien. Als gevolg hiervan moeten wij steeds vaker over de aard en de omvang van de onderzoeksopdracht onderhandelingen voeren met de onderzoeksbureaus.

Onderzoeksplan RKC voor het jaar 2022

Uit het hiervoor genoemde jaarverslag blijkt dat een begin is gemaakt met het onderzoek naar het subsidiebeleid van de gemeente Den Helder. Verder loopt het onderzoek naar de Wet openbaarheid van bestuur (inmiddels vervangen door de Wet open overheid). Deze onderzoeken zullen in 2022 worden gepresenteerd. Tevens is in 2022 een onderzoek gestart naar de Omgevingsdienst NHN inzake de uitvoering van de milieu-gerelateerde VTH-taken voor Den Helder.

Iedere paar jaar voert de RKC een doorwerkingsonderzoek uit. In 2022 zal de RKC zich buigen over de vraag of wij een voortgangsonderzoek gaan uitvoeren naar de doorwerking van de onderzoeken die wij de afgelopen jaren hebben uitgebracht. In een doorwerkings- of voortgangsonderzoek onderzoeken wij wat meetbaar is terug te zien van de aanbevelingen die door de gemeenteraad van Den Helder zijn overgenomen bij de behandeling van de onderzoeksrapporten en op welke wijze het college hiermee is omgegaan.

Begroting RKC 2022

Tenslotte treft u hieronder de begroting van de RKC voor het onderzoeksjaar 2022 aan.

Bedragen in Euro's (€)	Begroting 2022
Onkostenvergoedingen	€ 15.000
Deskundigheidbevordering Congressen, bijeenkomsten	€ 2.050
Lidmaatschappen, abonnementen	€ 750
Onvoorzien	€ 1.000
Externe ondersteuning	€ 46.900
Totaal	€ 65.700

Foto's: John Hagens en Unsplash